

Tematica și bibliografia pentru primariat Profil: Epidemiologie veterinară

Locul epidemiologiei în rândul științelor

Ramurile epidemiologiei: descriptivă; analitică; operațională, teoretică; evaluativă

METODELE EPIDEMIOLOGICE: cerințele metodelor epidemiologice; descrierea metodelor epidemiologice: anamneza; observația; comparația; screening; experimentul; statistica și matematica

STUDII ȘI ANCHETE EPIDEMIOLOGICE: studii prospectiv și retrospectiv ; anchete transversală și longitudinal, cohortele.

MODALITĂȚI DE EFECTUARE A STUDIILOR EPIDEMIOLOGICE DESCRIPTIVE: Depistarea; Valoarea testelor de depistaj; detectarea adevăraților infectați (sensibilitatea); detectarea adevăraților indemni (specificitatea)

Identificarea adevăraților pozitivi și a adevăraților negativi;

Răspunsurile pozitive: valoarea predicativă a unui rezultat pozitiv; răspunsurile negative: valoarea predicativă a unui rezultat negativ; Sensibilitate și detectabilitate; Repetabilitate și reproductibilitate

TABELE ȘI REPREZENTĂRI GRAFICE

Tabelul; Reprezentări grafice; Diagrama (liniară, în coloane, combinată, în benzi, structurală, polară); Cartograma, Cartodiagrama.

POPULAȚIE ȘI EȘANTIOANE: Unități epidemiologice și indicatori epidemiologici; Incidența și prevalența; corelația între incidență și prevalență; Populația, Eșantionul (reprezentativitatea eșantionului; tipuri de eșantioane)

PROCESUL EPIDEMIOLOGIC: în bolile transmisibile și netransmisibile

Componentele procesului epidemiologic

Surse primare de infecție: animale bolnave; animale purtătoare de germeni; produsele și subprodusele animalelor bolnave, cadavrele;

Surse secundare de infecție: sol, apă, aer, diferite materiale etc.

Căile și mecanismele de transmitere a agenților infecțioși

Transmiterea directă: orizontală și verticală (la mamifere și la păsări)

Transmiterea indirectă: prin materiale contaminate neanimate; prin apă; prin sol; prin aer; prin alimente/furaje; prin obiecte

Transmiterea prin vectori

Modalități de transmitere a diferiților agenți prin vectori

Transmiterea pasivă (mecanică)

Transmiterea activă (biologică)

Clasificarea vectorilor după importanță în transmitere

Transmiterea prin animale refractare

Populația receptivă

Factorii intrinseci : specia, rasa, vârsta, sexul, starea fiziologică, rezistența individuală

Factorii extrinseci : geo-climatici, de natură alimentară; întreținerea animalelor; exploatarea nerațională

DINAMICA EPIDEMIOLOGICĂ A BOLILOR TRANSMISIBILE

Evoluția spațială: sporadică, endemică (enzootică), epidemică (epizootică), pandemică (panzootică), anademică (anazootică)

Evoluția temporală: ne-sezonieră, sezonieră, pe mai mulți ani (creșterea, stagnarea, diminuarea, liniștea interepidemică, evoluția ciclică)

ETAPELE EVOLUTIVE ALE UNEI EPIDEMII

Nașterea unei epidemii

Nașterea epidemiei în mediu indemn : a nivelului țării, la nivelul unui efectiv/exploatări

Nașterea unei epidemii în mediu contaminat : variații cantitative

(sporirea densității rezervei, sporirea densității vectorilor,

sporirea densității gazdelor); variații calitative : schimbarea bruscă a modului de transmitere; apariția de mutante (cu structură antigenică schimbată; rezistente la antibiotice

Dezvoltarea unei epidemii: apariția, evoluția (amplificarea), declinul, undele lui Kendal

Stingerea unei epidemii: efectul imunității de grup, principiul auto-stingerii

CONCEPȚIA EPIDEMIOLOGICĂ PRIVIND ETIOLOGIA BOLILOR TRANSMISIBILE: monofactorială și plurifactorială; conceptul de ecologie și ecopatologie; modelul hexagonal (animalele/populația, adăpostirea, alimentația, crescătorul, tehnologia de creștere, microbismul)

SUPRAVEGHEREA EPIDEMIOLOGICĂ: supravegherea epidemiologică generală; cunoașterea potențialului epidemiologic; culegerea, prelucrarea și interpretarea standardizată a datelor; transmiterea și utilizarea informațiilor epidemiologice; rețele de supraveghere epidemiologică

Supravegherea epidemiologică de combatere

ANCHETA EPIDEMIOLOGICĂ

Clasificarea anchetelor epidemiologice

Indicații privind pregătirea anchetei epidemiologice

Efectuarea anchetei epidemiologice conform Legii sanitare veterinare nr. 60/74

Planul de contingenta al României pentru Bluetongue (Boala limbii albastre).

Planul de contingență al României pentru febra aftoasă.

Planul de contingență și manualul operațional al României pentru Encefalopatia Spongiformă Bovină.

Manual operațional pentru Influența aviară și Boala de Newcastle.

Planul de contingenta al României pentru Pesta Porcina Clasică.

Planul de contingenta al României pentru Pesta Porcină Africană.

Planul de contingență al României și Manualul operațional pentru boala Dermatoza Nodulară Contagioasă (virotică) a Bovinelor (Lumpy Skin Disease).

Plan de contingență (intervenție) Managementul crizelor privind produsele alimentare.

Bibliografie:

Epidemiologie veterinară generală: Răpunțean Gh., Răpunțean S., (2007). Editura Academic Pres, Cluj-Napoca.

Dicționar de Epidemiologie: Răpunțean S. (2008). Editura Academic Pres, Cluj-Napoca.

Bacteriologie Generală Veterinară; autor Nicodim Iosif FIȚ, 2008, editura AcademicPres.

Virusologie Veterinară Specială: Răpunțean Gh., Răpunțean S. (2014). Editura Colorama, Cluj-Napoca.

Manual didactic de Microbiologie generală, 2015, editura AcademicPres.

Bacteriologie Medicală Veterinară și Zoonoze Bacteriene: Răpunțean S., Răpunțean Gh. (2017). Editura Academic Pres, Cluj-Napoca

http://www.ansvsa.ro/download/man.oper._plan_.contingenta/Planul-de-contingenta-al-Romaniei-pentru-Bluetongue-Boala-limbii-albastre.pdf

http://www.ansvsa.ro/download/man.oper._plan_.contingenta/Planul-de-contingenta-al-Romaniei-pentru-febra-aftoasa.pdf

http://www.ansvsa.ro/download/man.oper._plan_.contingenta/Manual-operational-pentru-Encefalopatia-Spongiforma-Bovina-si-plan-de-contingenta.pdf

http://www.ansvsa.ro/download/man.oper._plan_.contingenta/Manual-operational-pentru-influenta-aviara-si-boala-de-Newcastle.pdf

http://www.ansvsa.ro/download/man.oper._plan_.contingenta/Planul-de-contingenta-al-Romaniei-pentru-pesta-porcina-clasica.pdf

http://www.ansvsa.ro/download/man.oper._plan_.contingenta/Planul-de-contingenta-al-Romaniei-pentru-pesta-porcina-africana.pdf

http://www.ansvsa.ro/download/man.oper._plan_.contingenta/Manualul-operational-si-Planul-de-contingenta-al-Romaniei-pentru-boala-dermatoza-nodulara-contagioasa-virotica-a-bovinelor-Lumpy-Skin-Disease.pdf

http://www.ansvsa.ro/download/man.oper._plan_.contingenta/Planul-de-contingenta-interventie-Managementul-crizelor-privind-produsele-alimentare.pdf